

МЕТОДИКА

**за определяне на дължимите вноски през 2026 г.
към фонд „Радиоактивни отпадъци“ от юридически и физически лица,
които генерират радиоактивни отпадъци от ядрените приложения**

Ид. №: ОП06-МТ01/08

МЕТОДИКА за определяне на дължимите вноски през 2026 г. към фонд „Радиоактивни отпадъци“ от юридически и физически лица, които генерират радиоактивни отпадъци от ядрените приложения	ОП06-МТ01/08 Страница: 2/7
---	--

РАЗРАБОТВАНЕ, ПРОВЕРКА И СЪГЛАСУВАНЕ НА ДОКУМЕНТА

РЕГИСТРАЦИЯ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ДОКУМЕНТА

[illegible]

РЕГИСТРАЦИЯ НА ПРОВЕРКИТЕ

[illegible]

МЕТОДИКА за определяне на дължимите вноски през 2026 г. към фонд „Радиоактивни отпадъци“ от юридически и физически лица, които генерират радиоактивни отпадъци от ядрените приложения	ОП06-МТ01/08 Страница: 3/7
---	--

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	4
2. ВНОСКИ ВЪВ ФОНД РАО ЗА ПРЕДАВАНЕ НА РАО ОТ ЯДРЕНИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ ..	4
2.1. Пожароизвестителни йонизационни датчици (ПИЙД)	4
2.2. Обеднен уран	4
2.3. Изведени от употреба закрити радиоактивни източници	5
2.4. Твърди и течни радиоактивни отпадъци.....	6
3. ОПАКОВКИ РАО С МОЩНОСТ НА ДОЗАТА НАД 2 mSv/h	7
4. ПОЯСНЕНИЯ	7

МЕТОДИКА за определяне на дължимите вноски през 2026 г. към фонд „Радиоактивни отпадъци“ от юридически и физически лица, които генерират радиоактивни отпадъци от ядрените приложения	ОП06-МТ01/08 Страница: 4/7
---	--

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Методиката за определяне на дължимите през 2026 г. вноски към фонд РАО на юридически и физически лица, които генерират радиоактивни отпадъци (РАО) от ядрени приложения, се разработва на основание на чл. 8, ал. 2 от Наредба за установяване, събиране, разходване и контрол на средствата и за размера на дължимите вноски във фонд „Радиоактивни отпадъци“.

Методиката е приложима за юридически и физически лица, които в резултат на дейността си генерират РАО от ядрените приложения. РАО от ядрени приложения са отпадъците, получени при използването на радионуклиди в промишлеността, селското стопанство, медицината, научните изследвания и др.

ДП РАО осъществява фактическия прием на РАО след сключване на договор с юридически и физическите лица, предаващи РАО, и след заплащане на дължимата вноска към фонд РАО.

Посочените по-долу вноски са крайни (върху тях не се начислява ДДС). При заплащане на вноски във фонд РАО не се издава фактура, тъй като те са със статут на публични държавни вземания. Разходо-оправдателни документи са договорът за предаване на РАО, платежното нареждане за вноската и предавателно-приемателният протокол, издаден от ДП РАО при предаването на отпадъците.

Вноските се изчисляват в EUR и в левовата им равностойност по официалния курс на БНБ 1,95583 BGN за 1 (едно) EUR.

2. ВНОСКИ ВЪВ ФОНД РАО ЗА ПРЕДАВАНЕ НА РАО ОТ ЯДРЕНИТЕ ПРИЛОЖЕНИЯ

На ДП РАО се предават следните видове радиоактивни отпадъци от ядрени приложения:

- Пожароизвестителни йонизационни датчици
- Контейнери от обеднен уран
- Изведени от употреба закрити радиоактивни източници (ИУИ)
- Твърди и течни радиоактивни отпадъци

2.1. Пожароизвестителни йонизационни датчици (ПИЙД)

Вноската за предаване на ПИЙД се определя по следната формула:

$$C = 16 + n \cdot m \cdot 11 \text{ EUR}$$

или съответно

$$C = 31,29 + n \cdot m \cdot 21,51 \text{ BGN}$$

където:

C – вноска за предаване на ПИЙД

n – брой ПИЙД, заявени за предаване

m – брой източници в един ПИЙД. В зависимост от вида ПИЙД, стойността на m е $m=1$ или $m=2$.

2.2. Обеднен уран

Вноската за предаване на обеднен уран се определя по следната формула:

МЕТОДИКА за определяне на дължимите вноски през 2026 г. към фонд „Радиоактивни отпадъци“ от юридически и физически лица, които генерират радиоактивни отпадъци от ядрените приложения	ОП06-МТ01/08 Страница: 5/7
---	--

$$C = 16 + n.16 \text{ EUR}$$

или съответно

$$C = 31,29 + n.31,29 \text{ BGN}$$

където:

C – вноса за предаване на обеднен уран

n – килограми обеднен уран, заявени за предаване.

2.3. Изведени от употреба закрити радиоактивни източници

2.3.1. Вноса за предаване на изведени от употреба закрити радиоактивни източници (ИУИ).

Вноската за предаване на ИУИ се определя по следната формула:

$$C = 220 + \sum_{i=1}^N n_i k_i \sqrt{10^{-5} A_i} \text{ EUR}$$

или съответно

$$C = 430,28 + \sum_{i=1}^N n_i k_i \sqrt{10^{-5} A_i} \text{ BGN}$$

където:

C – вноса за предаване на ИУИ

n_i – брой еднотипни (фабрични) опаковки

A_i – обща активност на всички източници в i -тата опаковка в бекерели [Bq]

N – брой на разнотипните опаковки, заявени за предаване на ДП РАО

k_i – коефициент за периода на полуразпадане на i -тата опаковка, определен както следва:

Период на полуразпадане, в години	Коефициент, k
$T_{1/2} \leq 1$	0.5
$1 < T_{1/2} \leq 30$, включително Cs-137	1.0
$T_{1/2} > 30$	1.5

В частност, вноската за предаване на **един** ИУИ се определя по следната формула:

$$C = 220 + k\sqrt{10^{-5} A} \text{ EUR}$$

или съответно

$$C = 430,28 + k\sqrt{10^{-5} A} \text{ BGN}$$

където:

C – вноса за предаване на ИУИ

A – активност на източника в бекерели [Bq], изчислена към датата на провеждане на проверката на съответствие от страна на ДП РАО

k – коефициент за периода на полуразпадане на източника, определен както следва:

МЕТОДИКА за определяне на дължимите вноски през 2026 г. към фонд „Радиоактивни отпадъци“ от юридически и физически лица, които генерират радиоактивни отпадъци от ядрените приложения	ОП06-МТ01/08 Страница: 6/7
---	--

Период на полуразпадане, в години	Коефициент, k
$T_{1/2} \leq 1$	0.5
$1 < T_{1/2} \leq 30$, включително Cs-137	1.0
$T_{1/2} > 30$	1.5

2.3.2. Вноската за предаване на гама-облъчвателна уредба (ГОУ) се пресмята, като се използва сумарната активност на всички източници в уредбата и се определя по следната формула:

$$C = 220 + \sqrt{10^{-5}A} \text{ EUR}$$

или съответно

$$C = 430,28 + \sqrt{10^{-5}A} \text{ BGN}$$

където:

C – вноска за предаване на ГОУ

A – сума от активностите на всички съдържащи се в ГОУ източници в бекерели [Bq].

Забележка: Вноската за предаване на ИУИ в една обща опаковка се пресмята, като се използва сумарната активност на всички източници в опаковката. Опаковка е например уред за технологичен контрол (плътномер, дебеломер, влагомер), неутрализатор на статично електричество и други. Ако радионуклидите в общата опаковка са различни (например Cs-137 и Am-241), за коефициент за периода на полуразпадане се приема по-високият.

2.4. Твърди и течни радиоактивни отпадъци

Вноската за предаване на опаковки (бали от метален скрап, варели, бидони, чували и др.) твърди или течни радиоактивни отпадъци се определя по следната формула:

$$C = 220 + 1900 \sum_{i=1}^m k_i V_i \text{ EUR}$$

или съответно

$$C = 430,28 + 3716,08 \sum_{i=1}^m k_i V_i \text{ BGN}$$

където:

C – вноска за предаване на твърди и течни радиоактивни отпадъци

m – брой на опаковки РАО, съдържащи радионуклиди с различни коефициенти за полуразпадане

V_i – обемът на твърди или течни РАО в кубични метри [m^3] с коефициент k_i определен както следва:

МЕТОДИКА за определяне на дължимите вноски през 2026 г. към фонд „Радиоактивни отпадъци“ от юридически и физически лица, които генерират радиоактивни отпадъци от ядрените приложения	ОП06-МТ01/08 Страница: 7/7
---	--

Период на полуразпадане, в години	Коефициент, <i>k</i>
$T_{1/2} \leq 1$	0.5
$1 < T_{1/2} \leq 30$, включително Cs-137	1.0
$T_{1/2} > 30$	1.5

Ако в една опаковка се съдържат РАО с различни коефициенти *k*, които не могат да бъдат сортирани, коефициентът *k* се приема за *k* =1.5.

Ако радионуклидният състав на предлаганите за приемане РАО не може да бъде установен, то коефициентът *k* се приема за *k* =3.

3. ОПАКОВКИ РАО С МОЩНОСТ НА ДОЗАТА НАД 2 mSv/h

Ако по време на проверката за съответствие се установи, че мощността на дозата на повърхността на опаковка с РАО надвишава 2 mSv/h, се съставя протокол за несъответствие с нормативните изисквания за превоз при рутинни условия съгласно чл. 58 (1) т. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на превоз на радиоактивни вещества*.

В случай, че юридическото или физическо лице, заявило предаване на такава опаковка:

3.1. отстрани несъответствието чрез осигуряване на допълнителна транспортна опаковка и уведоми писмено ДП РАО за това, вноската за предаване на РАО се изчислява съгласно точка 2 от методиката;

3.2. не отстрани несъответствието, вноската за предаване на РАО се изчислява съгласно точка 2 от методиката, към която се добавя допълнително 220 EUR/430,28 BGN.

4. ПОЯСНЕНИЯ

4.1. Сумата от 16 EUR/31,29 BGN, включена в изчисляването на дължимата вноска съгласно т. 2.1. или т. 2.2., и сумата от 220 EUR/430,28 BGN, включена в изчисляването на дължимата вноска съгласно т. 2.3 или т. 2.4, се дължат еднократно при сключване на всеки отделен договор за предаване на РАО на ДП РАО.

4.2. Ако вноската за предаване на РАО се формира едновременно в резултат на прилагане на т. 2.1. и/или 2.2. и 2.3. и/или 2.4., дължи се само базовата вноска от 220 EUR/430,28 BGN (по точки 2.3. и/или 2.4) без към нея да се добавя 16 EUR /31,29 BGN (по т. 2.1 и/или т. 2.2).

4.3. За определянето на дължимата към фонд РАО вноска е необходимо при проверката на съответствие да се представят всички налични документи на заявените за предаване радиоактивни отпадъци. Такива документи са: сертификати на източници; паспорти на уреди с вградени източници; документи от производителя на радиоактивните източници; разрешение от АЯР за използване или съхранение на радиоактивните източници и вещества; списъци от годишни инвентаризации на откритите и закрити източници в обекта съгласно чл. 120 (2) от *Наредба за радиационна защита*, дневници за разходване на откритите източници, протоколи от дозиметрични и радиометрични измервания на РАО.

4.4. Допуска се закрити радиоактивни източници да се приемат съгласно т. 2.4. (по обем) само в следните случаи:

- закрити радиоактивни източници (ЗРИ) от предишни практики;
- при приемане по заповед на председателя на АЯР съгласно чл. 11 от *Наредба за условията и реда за предаване на РАО на ДП РАО*.